

32 Secundob est difficultas, quomodo confitenda sint circumstantia voti Caſtitatis religioſe, & annexa ordini Sacro. An ſcifex Religioſus Sacerdos, ſed in ſacris conſtitutus, contra Caſtitatem peccans tenetur in Confessione manifeſtare circumſtantiam voti Caſtitatis religioſe, & voti Caſtitatis annexi Sacerdotio, aut Ordini facio. Aſſiſtant aliqui ut Petrus Leſefma cap. 19, de penteſte, cum quibusdam aliis, quorum ratio eſt, quia ibi fuit duæ malitia ſpecie diverſe, una contra Caſtitatem religioſam, & altera contra Caſtitatem Sacerdotio debita, aut Ordini facio. Communis tamen, & probabilior opinio negat afferens, quod dicit fe contraria caſtitatis votum dei quiffe. Ita Lezana loc. cit. cum Sanchez, Bonacina, & Joannes Cruz loc. cit.

33 Quarto, ſimiliter propter eandem Caſtitatem à Religioſis feminiſis, ſed Monaliſibus obſervandam praecipitur etiam illis non admittere intra iua Monasteria quacumque perfonas, live viros, live feminas, aut eis Monaliſes egredi, paucifimis caſibus exceptis. Moniales itaque intra Clauſuram ſui Monasterii admittentes non poſſunt quacumque perfonam cujuscumque generis, conditionis, aut ſextus, ita habeant in cap. Periodo de Statu Regul. in 6. & in Concil. Trid. ſell. 5. & in Bullis Pii V. & Gregorii XIII. Non extendit autem huc prouhibitio ad infantes pueros, ſeu pueras, ut advertunt Joannes Cruz loc. cit. & Lezana cap. 32, quando Concil. Tridentinum excludit omnes cuiusvis artis, loquitur de habentibus uisu ratio-nis, & de illis, qui ad peccatum moveare poſſunt, ut fuit fatus, qui licet intrando non peccent, peccant tamen Moniales eos admittentes; licetiam vero ingrediendi diuina Clauſura concedere poſſunt Episcopi reſpective ad Monasteria ſibi ſubiecta, ac etiam Caſtitatis oponentibus habere, & eis facilię. Ex qua doctrina pendet etiam ſolutio alterius difficultatis. An, ſelicit, qui ultra votum simplex Caſtitatis emittit etiam votum ſolemne euſdem, & contraria illam peccat, utramque circumſtantiam in Confessione aperire tenetur. Quamvis enim aliqui aſſiſtant, eò quod obligatio ſervandi Caſtitatem ex voto colemi ſit major, & diversa, quam illa, qua ex voto ſimpli originem duci. Probabilior tamen, & communior opinio negat id necellariſſimum eis, cum Lezana loc. cit. eò quod utrumque votum eis eſſe ſpecie ſcenſitari, & hoc temper intelligitur in caſibus necellariſſimi, & cauſis legiti- timis, ut predicti. Autores advertunt, ſunt primò necellariſſimi communes Monasteriorum, qui per ipſas Moniales ſuppleri non poſſunt, v.g. fabricatorum, portatorum lignorum, & ſimiliū deinde necellariſſimi ſpiritualiſſimi, v.g. Conſeffari, ſed Sacerdotis miniflantiſ Sacra mentis inſtrumis, & tandem necellariſſimi corporales, ut Medicis, Chirurgi, &c. & generaliter loquendo ſatis eſt, quod haec necellariſſimi ſit moraliſſimi, & nec licet ingrediendi in aliis, qui ex alia, quam ex voto ſimpli origine duci. Probabilior tamen, & communior opinio negat id necellariſſimum eis, cum Lezana loc. cit. eò quod utrumque votum eis eſſe ſpecie ſcenſitari, & ſolū accidentaliter diverſum ex ſola Eccleſia institutione, ut dictum eſt art. 1. huius questionis num. 7. Scito 4.d. 3. quod voto simplex Caſtitatis non minus obligat apud Deum, quam ſolemne, ut etiam docet ex Novitio Alſeanus lib. 8. tit. 16. ac per conſequens in tali peccato ſolū eis una malitia facilię, que ſufficienſerit explicatur dicendo, ut votum Caſtitatis violafeſſa.

34 Tertiò propter Caſtitatem à religioſis Viris obſervandam, & conservandam ab Eccleſia, prohibitum eſt illis intrā ſua Monasteria feminas admittere, cujuscumque qualitatibꝫ fint, & conditionis, & hoc primò ex motu proprio Pii V. edito anno 1570, qui incipit. Regularium Perfunctorum: Deinde & alia Conſtitutione Greg. XIII. qui incipit: Ubi gratia, qui tamē prohiabitio de pueris parvulis faciulares, ut ibi ſedēt eductus, & ſolū ad illas, qui permitti poſſum intrare Religioſorum Monasteria, non obſtante praedicta Pontificis prohibitione, eò quod illo-rum finis eſt, ne detur Religioſis occafio impudicitia, & periculum, quod cefat in parvulis pueris. Nominē autem Monasteriorum tantum intelligunt Clauſum, Dormitorium, & officinae interiores, ut patet ex Innocentio Quartu, Nicolao Terio, & Gregorio Nonio, ſic explicitibus Regulanis Minorum dictum ſeminariorum ingreſum vetantem, unde mulieres hortos contiguos Monasteriis, & Sacrificiis intrantes, dum tamen per ſtorum portas, & non Conventus intrantes, praefatas Pontificie leges ingreſum, in Monasteria vetans non violat. Nec obſtat quod Gregorius XIII. in ea conſtitutione dicit, quod non licet intrare Monasteria, & eorum loca, quia per loca Monasteriorum intelligit illa, que Clauſura ſunt ſubiecta, ut ſunt Clauſum, Dormitorium, & alia officinae interiores, ut explicant Joannes Cruz l. 1. c. 5. ubi aut ita explicat eſt in ſuſ Conſtit. FF. Prædictor d. 2. cap. 1. ubi habetur, quod mulieres non intrent clauſum, dormitorium, & alia officinae interiores, & plane pluribus in locis, ſic uero receptum eſt, & licet Bonacina de Clauſura q. 1. pun. 1. & Lezana cap. 10. cit. & quidam ali dicant hortos Religioſorum Monasterio conſigui, Gutierrez, Lezana; Joannes Cruz, & alii plures, tres illas exceptiones Epidemias, Lepras, & magni incendiū in predicta Conſtitutione coherentes extendendas eſt ad olos caſus ſimiles, vel urgenter, quales eſt caſus tempore belli horum invadentium Monasterium, caſus aqueductus, aut ruine domus, & alio

Ia Lezana loc. cit. cum Sust. Vaſquez, & pluribus aliis.

35 Poſtemodo, Religioſus voto Caſtitati adiutorius nefandum Symonem peccatum commitens, non ſolū contra hiuſmodi votum gravissime peccat, ſed etiam peccatas in Concil. Later. taxatas ubi Alexand. III. elato in C. Clericis de excelsis praefat. ac etiam alias poiteā Pio V. in Conſtit. edita anno 1566, qui incipit Horrendum illud, in qua decernitur, quod omnes Presbyteri, & alli Clerici ſaculares, & Regulares cuiuscumque gradus, & dignitatis tam dirum nefas exercentes omni privilege Clericis, omnique officio, dignitate, & beneficio Ecclesiasticis privantur quod per Judicium Ecclesiasticum degradati, poceſſata ſicut ſeculari tradantur, qui decaſt illud idem capit. ſuppliū, qui in Laicos hoc in exitio devolutos legitimis reperit funeribus constitutum. Ita ad verbum logitur citata Conſtitutio, ubi cum Navarro, & aliis illa particula adverteſt: ut iam dicimus aſſerentes, per hanc enim inuitatur ad illas peccatas incurandas non sufficiat, quod quis ſenſet, vel alera vice tantum hoc crimen per petraverit, ſi quidem illa particula denotat peccatum per plures vices continuatum, & cum in predicta Conſtitutione huiusmodi peccata non ponantur ipſo facto incurrande, iuxta regulam datam, dicendum eſt non incurriri, donec per Judicium ſit laſtata ſententia declaratio. Ita que Religioſis ratione voti Caſtitatis in profectio ne, emulū ad omnia praedita obſervanda teneri, expoſtores cumen regule Minoritanorum, in Bartolucciu noſter adverbi in Minorica cap. 3. de Voto Caſtitatis, inquit, quod voti Caſtitatis vinclum ſicut, & aliorum votorum, Fratribus Minoribus, ſtrictiori obſervanza dicitur, quam ceteris Religioſis, & ratio eſt quod non ſolum ipſi tenetur ad prefata Venetia evitanda, quod omnibus Regularibus ſequentiſſim commune, ſed preterea ipſis ſpecialiter precipitur, quod omnino evitare debent ſuppeccationis, & magis pium, quia ſexiū hoc nullum prejuſcium faciat bona communis Religionis, & lex naturalis conſervanda vita superiori eti quoque praecerto Ecclesiasticis. Ita Suarez, Lezana, Joannes Cruz, & alii cum Navarro in cap. Secundus, ubi excedit dictum decretum Pii V. ad inſtitutam ſolidam ſuſcipiū, non nocivam, qui excedit a Monasterio remedium adhiberi, ſi alia periculum vixit, aut gravis, & diuertere infirmatio ne probabilitate tineatur. Vide pro aliis caſibus Bonacinan de Clauſura, q. 1. punct. 9.

36 Sexto, varie ſunt poenae transgreditoribus predicatorum Conſtitutione imponit; poena etiā, quia Religioſis incurrunt adiutorites formidas in ſua Monasteria ſunt privationes officiorum, qua in precenti obtineant, & in illis ſubicitur impoſtum ad illas, & alia omnia, & ſuppeccationis divinis ipſo facta ſine alla declaratione. Ita Pius V. in iuſ moſ proprio, & Gregorius XIII. addit. privatione digitorum, & beneficiorum, & inhabilitatis ad illa, & excommunicacione. Pontifici reſervata. Poena vero contraria caſtitati, ſeu laſtis carnis voluntarii operatione, ſuſcipiū, ut illi per laſtum autem carnis voluntarium non ſolum intelligitur ſuſcipiū, adulterium, incitatio, &c. ſed etiam quacumque voluntaria polluit, aut molles, ut communiter doctores, ed quod etiam illi eſt laſtus carnis voluntarius, ac etiam in ſua ſcī ſcī operē contaminatus, hec alia in ordine ad aliū ultimā actum, ſelicit copiam, non ſit conſummatus. An vero huiusmodi poenae illi aſſerentur, ut ſeptem reſervati, pro ſuſ Nativitatis, Doctores non convenienti, Ledermanique, Joannes Cruz, & quidam alii, negavitam tuentur partem, quoniam ratio eſt, quia ante profectio ne non ſunt Religioſis ergo nec legibus Religioſorum ſunt adiutorii. Sed probabilior videtur pars affirmativa, & ratio eſt, quia cum Nativitatis ſunt exempti a jurisdictione Episcoporum, ut Doctores communiter docent, conſequentes manebant ſuſ jurisdictione Praetoriorum, Ordinum, quem ſunt ingeſti, ac eorum legibus erunt ſubiecti. Ita Corduba, Rodriguez, & alii Doctores communiter, & rationabiliter, quia hoc poenitentia reſta Nativitatis educatione, & instituio, ut in Regula inſtruuntur, que proficiuntur volume.

ARTICULUS QUINTUS.

De obligationibus Religioſorum ratione voti
poenarum.

37 Q uamvis paupertas voluntaria in ordine, & numero trium vororum ſcenſitari ſit ultimum, eſt tamen priuim fundamentalium ad perfectionem charitatis acquirendam, & ad flattum Religionis, ut docet D. Th. a. q. 186 a. 3. & defenſetur ex illo Mat. 19. ſi viri perfidias eſt, vnde, & vnde omnia, quia ſolus, & de propriebus, & ſit, ad hoc debes incipere ſi ad tefectionem tendere, per votum enim paupertatis Religioſus ſubicit a ſe dominum cuiuslibet ſei temporalis, unde paupertas definiri ſoleat, quod ſit voluntaria reuoluſ temporaliū abdicio, per quam Religioſus per ſuſ proprietas privatim, & ratio eſt, quia opponit proprietati, que eis facultas poſſidenti, & vnde aliqua re ad libitum, ex quo infertur Religioſum pecare mortaliſter ex genere tuo, tale votum viſionando: in individuo tamen peccabit mortaliter, vel venialiter ex gravitate, vel paupertate materie eo modo, quo peccat, qui rem alienam conſecrat Domino rationabiliter invito, & ſe que eis macta gravis ex obiecto pro ſuſ o, eſdem graviter pro conſituendo peccato mortali contra Votū paupertatis, cuius exacta cognitio max-

ria, & Superioris nomine ipsorum possunt, & tenentur de superfluis elemosynas facere pauperibus: & ratio est, quia ut ait Molinat. 2, de Justitia disp. 276, ipso quoque obligantur precepto communis dandi elemosynam, sicut aliis.

46 Postremo, ex dictis resolvitur quæstio, ac Religiosi vitam communem, non observantes fin propietarii, & pecunias incurvant proprietatis iustitia. Etenim ut optimus Lezans discutit cap. 6, cit. in fine, loquendo de illis Monasteriis, & Conventibus, in quibus vita communis superius explicata est, obseruantia vigeret, si aliqui Religiosi eam non obseruant, ab ipso dubio proprietarii confendi sunt, ac ut tales plectentur, & ratio est, quia Conc. Tr. sess. 23, cap. 1. Regularibus omnibus tan viris, quam mulieribus præcipit, ut communem vitam, vixim, & vestitum fideliter obseruant, quod præterius intendit de Monasteriis, & Conventibus, ubi singulis Religiosis necessaria subministratur pro vita, & secundum secundum decenniam suis statutis. Tum quia in tali casu prædicti Religiosi peculia posse, & portiones contra intentionem Regule, quae proficiunt, & voluntatem suorum Superiorum, ac etiam Summorum Pontificum, ut confit ex eorum decretis superiori allatis. Loquendio autem de aliis Conventibus, in quibus vita communis observantia non vigeret, vel propter eorum penitentiam, & importantiam subministrandi necessaria omnibus, & singulis Religiosis, vel propter militiam, & negligientiam Superiorum, qui nolunt, vel negligunt singulis Religiosis necessaria subministrare pro vita, & vestitu, excusari possunt a peccato proprietatis, si alio modo commode, & secundum decenniam status vivere nequeant, & ad minus commune depositum, vel exercitium servare debent modo cum exposito. Ita Lezana loc. cit. cum Bartolomeo & Sancto Fausto de Voto paupertatis quæst. 196. & 197. Qui tamen, & valde potissimum addit Religiosos, ita viventes, quia aliter vivere non possunt, & vita communem in predictis Conventibus observare non possunt, paratos, semper, & promptos esse debent ad reformationem recipiendam, & vita communis introductionem, si a Superioribus de novo instituatur, sed restauretur; nec illo modo taliter reformationem, & vita communis restauracionem sine gravissimo, mortali peccato renovere posse, & ratio est, quia cum modus vivendi in vita communis Religiosos omnes sub mortali peccato universaliter obligent, nec ab illis observantia aliter excusari possint, nisi quia Monasterium illis necessaria non subministrat pro vita, & velut secundum decenniam status, & eo ipso quod huiusmodi necessaria illis supponuntur, & providentur, nulla amplius remanent excusationis ratio, & hanc sit Lezana eam communem Doctorum sententiam Sylvestri, Valentii, Lettii, Navarri, Rodriguez, Bartholomei & Sancto Fausto, & aliorum passim, quoniam plures inquit præfert in loqui de obligatione Superiorum ad prædictam vitam communem in omnibus Conventibus introducendam.

47 Et quidem rationabiliter DD. allati hanc Superiorum obligationem exagerant, ut qui inquit Faber ex dictis disp. 45. cit. n. 138. querens, unde proveniat, quod in quibusdam Religionibus vita communis exacta non seiveatur, nec intrinsecus possit, quoniam hoc proveniat ex nonnullis Religiosis privatibus, & subditibus, qui parvum Deum clementes, & sua professionis immemores, volum pecunias pro voluntate utriusque statim, & majori ex parte ex imperfectione, & culpa Superiorum majorum provenit, ut ibi cum Navarro ostendit; quoniam enim extrinsecus sanctificare, & sermonibus publicis, ordinibus, & factis quibusdam externis Religionis reformationem, & prius communis reparationem praetendere videantur; intrinsecus tamen sunt Lupi rapaces, & non nisi pecunias inhiante, & munera acceptant, & Religiosis dignitates, & officia ambientibus, quoniamvis indigni, & dignioribus prætermis, & hoc quotidiana experientia demonstrat in quibusdam Religionibus, Ministris enim Generales terminato curia officio, dijores facti, dignitates Ecclesiasticas extra Religionem querunt, vel si in religione persistunt, omnes cumulatas opes ad fuos Convenientes deferunt, quibus nec etiam vitam communem observari procurant, & hoc est, quod Faber noller zelo Religionis impulsu exagerat, & cum lacrymis deplorat. Ic. Ad maiorem voti paupertatis declarationem hic ulterius argumentum est de largitione muneron. Regularibus utriusque lexus interdicta, siquidem Clem. VIII. in Bull. 28. quæ incipit Religiosa, ut votum paupertatis integrè servaretur, & bonis religionum conserueretur munera largitiones, sed donationes fieri interdixit, injuncta tam largientibus, quam recipientibus præcasit, quia de hoc fuit, & exacte pertrahit Bon. t. 1. tr. var. disp. 3. Johannes Cruz l. 1. c. 3. dub. 4. & Faber disp. 45. cit. c. 4. in fine, breviario complectit omnia in predicta Bulla conteuta, brevitaris docent DD. & ratio est, quia ut inquit Navarrus in summa cap. 7. cit. tales privantur honoribus, non otheribus, recitatione vero Divini officii onus est, non honor.

61 Quod

Quæstio II. Articulus I.

341

51 Quod vero ad Religiosos spectat, quoniam aliqui dixerint ad recitationem Divini Officii non teneri, nisi in aliquo Ordine sacro sint constituti, vel Speciali aliquo Regule sunt precepito, ad id obligentur. Communis tamen & vera sententia est Religiosis omnes, & singulos, qui Religionem profitantur Choro addiccam; etiam si in Sacris Ordinibus constituti non sunt, non minus quam Clericos majoribus Ordinibus iniciatos ad Divinum Officium recitandum, sub culpa mortaliter obligatos esse, Etratio est, quia licet ad ratione professionis non obligentur, cum tunc yota Religionis professi fuerint, non autem Divinum Officium recitare, neque etiam ex aliquo Ecclesiæ precepto, cum nullum tale reperiatur; nihilominus antiquæ, & laudabiles Religionum concursum ad illos obligat, unde ad id tenetur vi generalis concursum, que in omnibus Religionibus Choro addiccam recepta est, quia in aliquo Religione talis non vigeat concursum, sicut dicitur esse in Societate Jesu, non erit talis obligatio. Ita Sanctus Antonius, Medina, Rodriguez, Suarez, Valentia, Azorius, Lezana, Bellarminus, Lefebvri, Layman, & alii pallii. Profici vero, qui non sunt Choro delinari, verbi gratia, Laici, vel Conversi Religionum, ad id non obligantur nec ex vi professionis Religiosa, ne ex aliquo precepto Ecclesiastico, aut confundit, ut nautam ad diem certas orationes: Pater noster, & Ave Maria, & iuxta institutum Regule, quoniam sunt professi, vel suorum Constitutionum, ut patet de Conversis Ordinis nostri Minorum, qui ad predictas orationes sub mortali tenent ratione Regule. Neque etiam Novitiis ad Officium Divinum tenent, nisi alias sint in facie constituti, quia nulla lex, vel concursum ad id illos obligat, si quidem non adhuc fuerit Religiosi confitent, nec in onerosis, sub voce comprehenduntur. Ita Doctores omnes citari, Praeterea & Clement. 1. de Regulari, omnes Ecclesiæ Regulari tenetur plenarie in Choro quoniam Horas Canonicas, & quamvis horum præceptum omnes, & singulos obliget Religiones magis, & velminus juxta modum sui Initituti, probabilitatem hanc menet Lez. c. 12. cum Suarez, & pluribus aliis hinc obligacionem sub mortali, quia ita est communiter receptum, & inquit hanc obligacionem præfertur, cedere in Superioribus locales Conventuum, & Monasteriorum; sicut enim curae incumbunt, ut eorum subditus huic muneri satisfiant, & ratio est, quia quoties obligatio aliqua cadit in corpus aliquod mysticum, & Communis, capitulus corporis, qui est Prelatus præcipue incumbit curare, ut adimplatur; tandem addit eum Navarro, Azorius, Rodriguez, & alii, Moniales etiam teneri ad Divinum Officium recitandum, non quidem ex aliquo precepto Ecclesiastico, sed ex confundit, que habet vi legis, quod etiam Tol. affirmat l. 2. c. 12. cum duplice tamen limitatione, que apud ipsum videri potest.

52 Secundo, quod spectat ad modum, & ordinem recitandi Divinum Officium, in primis omnes, qui ad illud recitandum obligantur, recita tenetur juxta præceptum Breviarium Romanum a Pio V. editi & Clemente VIII. reformatum, ita enim præcipit prædicti Pontificis in Bull. super hoc editis, & præf. in Pio V. in Bull. Quod a nobis 1658. edita, ubi tamen ab hac obligacione eximit Ecclesiæ, & Religiones, que iam a ducentis anni ante nullis editionem alio Breviario, vel ex infractione, vel ex confunditure, si fuerit, eiusque permititur, ut illud incipietur recipi. Ordo autem Iervandus in Horis Canonicas recitandis est, qui a Breviario præscribitur, si tamen quis prædictum Ordinem inverteret, verbi gratia, in Vespoliana Sextam, aut Nonas recitaverit, sufficit, ut Horas omnis repeatet, nec nullum est peccatum, quando id fit propter rationabilem causam; sine illa tamen, vel propter incuriam, aut negligientiam, solum est veniale, cum ejusmodi Ordo extra Chorum præfert, non sibi præceptio, nisi secundario, & tamquam circumstantia minoris momenti, enim communiter hoc Ecclesiæ præceptum interpretantur Navarus, Sotus, Layman, Abellius, & alii pallii. Singulis autem Horas integræ, & continuo recitari debent, & sine notabili interruptione, ut habetur cap. Nihil 7. quæst. 1. & cap. Natus, de Confus. lib. 3. ed quod unitas uniuersaque horæ Canonicae spectat ad ritum recitandi illam ac Ecclesiæ præceptum. Sed difficultas est quale sit peccatum, cum quis Horas recitationem notabiliter interrumpit, & convenienter omnes nullum esse peccatum, si id sit aliquo rationabili causa, si vero nulla talis causa subfit, aliqui existimant culpam esse mortalem, ut Navarrus, & Lezana loc. cit. Alii vero communis, & probabiliter existimant, non incurri, nisi veniale, tamen, que ullam esse obligacionem horam inchoantur rependi, cum singuli psalmi omnes, & singuli ferè versiculos per se suam significacionem complectant recitatione. Addit tamen, si interrupcio, quoniam sufficiat diuinaria, consuetum esse repetitionem patitur, & scilicet in nocturno, vel Nocturno, vel Psalmo, si id comodiè fieri possit. Ita Cajet, Zecchius, Layman, Abellius, Fill. Bonac. & plures alii.

53 Omnes etiam Horæ Canonicae dici debent debitum, & fratres temporibus a legitima conseruanda prescriptis, quod præferto locum habent in recitatione Horarum publicas; liquidem in privata, quoniam laudabile sit, ut singula Horæ in suis temporibus, & intervallis recitentur, nihilominus ad vitandum mortale peccatum ut nota: Tollitus, Lefebvri, Abellius, & alii cominter, sufficit, ut eo intervallo recitentur, quod est inter medium noctis præcedens, & sequens, quoniam intra illud tempus recitaverit, five in inicio, five in medio, five in fine, subfiantur præcepti satisfacti. Potest etiam tam in recitatione publica, quia privata, dici Matutinum sequenti die cum laudibus pridie non solum polo Solis occiduum, ut quidam dicunt, sed etiam ante illum dicitis Vesperis, & Completorio quinque horæ polo meridie, five in hyeme, five in zitate, quia ita etiam conseruanda receptum est apud multos, etiam Romæ, ut testatur Lezana loc. cit. cum Suarez, & alii. An vero unica Divini Officii lectio diuinorum dierum obligacioni satisficeri possit, quoniam Caramuel juxta suas novas doctrinas in dubium id revocatur, unanimi tamen, & firma est omnium Catholicorum sententia negativa, ut videtur est apud Episcopum Orléensem Crespinum a Borgia in quæst. telecœs Moralibus quest. 10. cap. 3. unde oppofita sententia, ut diximus supra dispat. 12. quest. 2. art. 1. num. 37. a Sacra Congregatione damnata fuit die 18. Martii 1666, quæ ratione etiam ibi diximus, auditione unius Missæ obligacionis diuinorum dierum non posse satisficeri, ut est enim, & apud omnes Catholicos indubitatum recitationem divini Officii onus est illam diei, unde si non est inducta comprehenduntur. Ita Doctores omnes citari, Praeterea & Clement. 1. de Regulari, omnes Ecclesiæ Regulari tenetur plenarie in Choro quoniam Horas Canonicas, & quamvis horum præceptum omnes, & singulos obliget Religiones magis, & velminus juxta modum sui Initituti, probabilitatem hanc menet Lez. c. 12. cum Suarez, & pluribus aliis hinc obligacionem sub mortali, quia ita est communiter receptum, & inquit hanc obligacionem præfertur, cedere in Superioribus locales Conventuum, & Monasteriorum; sicut enim curae incumbunt, ut eorum subditus huic muneri satisfiant, & ratio est, quia quoties obligatio aliqua cadit in corpus aliquod mysticum, & Communis, capitulus corporis, qui est Prelatus præcipue incumbit curare, ut adimplatur; tandem addit eum Navarro, Azorius, Rodriguez, & alii, Moniales etiam teneri ad Divinum Officium recitandum, non quidem ex aliquo precepto Ecclesiastico, sed ex confundit, que habet vi legis, quod etiam Tol. affirmat l. 2. c. 12. cum duplice tamen limitatione, que apud ipsum videri potest.

54 Tertiù, quanta sit hæc obligatio quotidie recitandi Divinum Officium, in primis omnes, qui ad illud recitandum obligantur, recita tenetur juxta præceptum Breviarium Romanum a Pio V. editi & Clemente VIII. reformatum, ita enim præcipit prædicti Pontificis in Bull. super hoc editis, & præf. in Pio V. in Bull. Quod a nobis 1658. edita, ubi tamen ab hac obligacione eximit Ecclesiæ, & Religiones, que iam a ducentis anni ante nullis editionem alio Breviario, vel ex infractione, vel ex confunditure, si fuerit, eiusque permititur, ut illud incipietur recipi. Ordo autem Iervandus in Horis Canonicas recitandis est, qui a Breviario præscribitur, si tamen quis prædictum Ordinem inverteret, verbi gratia, in Vespoliana Sextam, aut Nonas recitaverit, sufficit, ut Horas omnis repeatet, nec nullum est peccatum, quando id fit propter rationabilem causam; sine illa tamen, vel propter incuriam, aut negligientiam, solum est veniale, cum ejusmodi Ordo extra Chorum præfert, non sibi præceptio, nisi secundario, & tamquam circumstantia minoris momenti, enim communiter hoc Ecclesiæ præceptum interpretantur Navarus, Sotus, Layman, Abellius, & alii pallii. Singulis autem Horas integræ, & continuo recitari debent, & sine notabili interruptione, ut habetur cap. Nihil 7. quæst. 1. & cap. Natus, de Confus. lib. 3. ed quod unitas uniuersaque horæ Canonicae spectat ad ritum recitandi illam ac Ecclesiæ præceptum. Sed difficultas est quale sit peccatum, cum quis Horas recitationem notabiliter interrumpit, & convenienter omnes nullum esse peccatum, si id sit aliquo rationabili causa, si vero nulla talis causa subfit, aliqui existimant culpam esse mortalem, ut Navarrus, & Lezana loc. cit. Alii vero communis, & probabiliter existimant, non incurri, nisi veniale, tamen, que ullam esse obligacionem horam inchoantur rependi, cum singuli psalmi omnes, & singuli ferè versiculos per se suam significacionem complectant recitatione. Addit tamen, si interrupcio, quoniam sufficiat diuinaria, consuetum esse repetitionem patitur, & scilicet in nocturno, vel Nocturno, vel Psalmo, si id comodiè fieri possit. Ita Cajet, Zecchius, Layman, Abellius, Fill. Bonac. & plures alii.

55 Quoniam vero ut ab initio articuli dictum est, obligatio in beneficiariis Clericis gravis est, & sub pena mortaliter ex*lxx*

mot.

maxime necessaria est pro Religioforum conscientiis dirigen-
dis, quia alii strictius, alii latius de eo sentiantur, ex quo non me-
diocres serupuli ori solent, acque ideo plura in hac matrice
sunt examinanda ad scrupulos tollendos.

39 Primum itaque Religiofis voto paupertatis obligatur, ut
nihil habeat proprii, nobis nomine proprii, bona temporalia
intelliguntur pretio affidabilita, quorum dominum, & facultate
temporalium liberam, & independentem in perpetuum
per tale votum a se abdicavit, & nonantes dicunt hoc de bonis
temporalibus, quia Religiofis retinet dominium bonorum
spiritualium, honoris, famæ, & similitudinum, quod per votum
paupertatis non renunciatur, prædictis bonis, aut iuribus spiritualibus,
quod Judas habebat loculos, in quibus ea servabat, que
mittebantur, & Iohann. 4, quod Discipuli intrabant Civitatem
Samaria, ut emerent necessaria. Sed quicquid sit de hoc, an
Apostoli haberetur bona in communione, certum est illa habere
paupertatum Evangelicam non ledere, nec paupertati Religio-
fis contraria, qui votum paupertatis, ut dictum est, solum
importat abdicationem dominum, cajuscumque rei temporalis, cùm enim
dominius sit per se disponendi de corporali, & pauper-
tate hoc usi perfide disponendi de corpore, & aucturis pri-
vat eriam aliud, quod est juxta tendi, & frumenti aliena re-
salva ejus substantia, quia per paupertatem Religiofis hoc quo-
que jure privatus, nec illud habet, nisi independenter a Superioris
voluntate, & ob causationem privat quoque sibi juris, qui
est sibi utendi re aliena; non tamen privat sibi facti, quia hi c-
ritas paupertatis non opponitur, servi namque nihil habent pro-
picii, & ramo hunc uitum habens respectu velium, & ciborum,
que illis à Domine suis administrantur, & conceduntur.
Ita Azorius, Navarrus, Sanchez, Lezana, & alii
Doctores passim, ex quo inferunt Religiofis ob votum pauper-
tatis emulsi non solum non posse habere dominium, in-
fructuum, aut usum alicuius rei, prout quid juris important,
sed neque etiam possiftem, administrationem, aut pecu-
lium, prout enim quid juris important, quia haec omnia, hoc
modo sumpta facultatem important utendi aliqua, re ad libi-
tum, & independenter a voluntate alterius, quod voto pauper-
tatis directe repugnat; sicut enim per votum obedientie Religio-
fis voluntari Superioris omnes suas cibas actiones, ita
pariter per votum paupertatis cibas Religiofis non remanent,
post votum paupertatis emulsi, nisi parus sibi facti, id est
ius regum necessariam dependenter a Superioris voluntate,
& ad eis nuntiam, quia hic illos cum paupertate non pagat,
Quia doctrina deductio ex dictis supra dñp. 3, de Jullianis dis-
p. 2, ch. q. 1, art. 1, num. 12, refolendo gravem controvaram olim
orram inter predictum Pontificem, & Nicolaum. Quartum
occasione paupertatis, quam profertur Fratres Minores Regulam S. Petri Francisci in primitate sua observan-
tes, de qua etiam fuit tract. Faber loc. cit.

40 Secundo non repugnat voto paupertatis, quod Religio-
fis habent bona in communione immobili, & ratione quia-
tale votum solum dicit abdicationem dominii privati bonorum
temporalium, & ita Concil. Trident. sess. 2, de Regularibus
cap. 3, ubi habet. Concedit S. Synodus omnibus Mon-
asteriis, & Domibus tan. Virorum, quam Mulerium, & Men-
dicantium, exceptis Dominis Fratrum Sancti Francisci Cap-
uccinorum, & copum, qui Minorum de Observantia vocan-
tur, etiam quibus, tant ex Constitutionibus suis erat prohibi-
tum, aut ex privilegio Apostolico non erat concilium, ut
deinceps bona immobili possidere licet, Ita Trident.
loc. cit. Quod autem predicti Minores de Observantia, nec
in particulari, nec in communione possit habere dominium re-
rum, qui possident, iam antea determinarunt Nicolaus IV.
cap. Ex isti gemitis, & verb, signific. in 6. & Clemens V.
Clem. 1. S. p. 10. etiam cum Vir. Santi, quare dominum earum
reum, quas illi Fratres possident, iam loco supra citato disp.
3. q. 1, art. 1, refiderem diximus, vel apud eleemosynarum
lægitores, vel Sedem Apostolicam nude dumtaxat sibi facti
ad vita sustentacionem ipsius conceffo, quod verificatur max-
ime post Bullam quandam Martini V. & Pauli III. ut referat
Rodriguez 2. tom. qq. Regul. quasq. 15. ar. 6. Quamvis au-
tem majoris sit perfectionis in Religiofis nihil habere prop-
rium, nec in particulari, nec in communione, ut probat Al-
fanus noster lib. 6. citat. tit. 47. cap. 4. ex D. Gregorio hom.
12. super Ezech. & ex D. Augusto de doctrina Christiana lib. 3.
cap. 3, ac etiam ex illo, quod Christus Dominus dixit Apostoli
Matt. 20. Nihil possidere nuncam, neque argenteum, neque pecu-
niam, quibus verbis videtur Dominus prohibere Apostolis,

qui voluit esse majoris perfectionis, ne aliquo modo posside-
rent in communione, nec in particulari haec temporalia. Nihil
minus convenit Doctores, & Patres habere bona in com-
munione non contrariati paupertati Religiofis, nec paupertate
Evangelicam edare, vel minuere, & oppositum damnatur à
Iohanne XXII. in Extrav. cit. Ad Conditorem, & in Extravag.
Internonitulus, de verb, signe, & illud afferentes habentur
tamquam hereticis, in Direct. inquis. q. 7. & 18. ut refert Iohannes
Cruz lib. 1. cap. 4. dub. 2. Imò dicunt aliqui hanc sicut pauper-
tatem ab Apostoli servata, quia habebat bona in com-
munione, quod colligit ex Auctor. 2. & ex ep. quod legitur Iohanne
12, quod Judas habebat loculos, in quibus ea servabat, que
mittebantur, & Iohann. 4, quod Discipuli intrabant Civitatem
Samaria, ut emerent necessaria. Sed quicquid sit de hoc, an
Apostoli haberetur bona in communione, certum est illa habere
paupertatum Evangelicam non ledere, nec paupertati Religio-
fis contraria, qui votum paupertatis, ut dictum est, solum
importat abdicationem dominum, cajuscumque rei temporalis.

41 Tertio præterea, modis speciali, quo Religiofis tenen-
tur servare votum paupertatis, ut Doctores communiquer
dovent, & vivendo vita communis vivere autem in communione,
at Bartol. loc. cit. nos. lib. 1. c. 3. de votu paupertatis, 32. est vi-
vere in vera paupertate, & de manibus Praelati sincerè recipere
quicquid opus est cuique ad sine vita sustentacionem, puto, &
volum, & ob causationem privi quoque sibi juris, qui
est sibi utendi re aliena; non tamen privat sibi facti, quia hi c-
ritas paupertatis non opponitur, servi namque nihil habent pro-
picii, & ramo hunc uitum habens respectu velium, & ciborum,
que illis substantia, quia haec omnia, hoc
modo sumpta facultatem important utendi aliqua, re ad libi-
tum, & independenter a voluntate alterius, quod voto pauper-
tatis directe repugnat; sicut enim per votum obedientie Religio-
fis voluntari Superioris omnes suas cibas actiones, ita
pariter per votum paupertatis cibas Religiofis non remanent,
post votum paupertatis emulsi, nisi parus sibi facti, id est
ius regum necessariam dependenter a Superioris voluntate,
& ad eis nuntiam, quia hic illos cum paupertate non pagat,
Quia doctrina deductio ex dictis supra dñp. 3, de Jullianis dis-
p. 2, ch. q. 1, art. 1, num. 12, refolendo gravem controvaram olim
orram inter predictum Pontificem, & Nicolaum. Quartum
occasione paupertatis, quam profertur Fratres Minores Regulam S. Petri Francisci in primitate sua observan-
tes, de qua etiam fuit tract. Faber loc. cit.

beatus

beatus aliquod habere peculium, hoc tamen intelligitur de pe-
culio fine rationabilis causa conceffo, vel revocabili, & i vo-
luntate Superioris independenti; sed solum est contra precepta
Ecclesiastica Concil. Tridentini, & Summorum Pontificum
jam relata. Cum igitur haec precepta non obligent cum mora-
li impossibilitate, qualis in cibis propofitis supponitur esse,
tunc non obligare censentur; etenim enim Concil. Tridentinum, & Summi Pontificis predicta omnia Religiofis prohibi-
bant, quia supponerent Monasteria, ac eorum Superioris
singulis Religiofis omnia necessaria subministrare, ut ex ver-
bis ipsorum decretorum fatis constat; ergo in cibis propofitis
in quibus Monasteria de necessariis non provident, leges
iste Ecclesiastica cesare censentur, & Religiofis licet est
peculium predicto modo declaratum, ac pariter quod ea, que
Religiofis proprio labore, industria, donatione acquirunt, con-
cedantur ipsi ad usus necessarios, & honestos. Similiter in
predictis Conventibus, in quibus Religiofis non provident
sufficienter de necessariis simpliciter ad vitam, & decemtan-
tum, vel ob Monasticam paupertatem, vel ob malitiam, aut
negligentiam Superiorum, ut interdum accidere ostendit Faber
cum Navaro disp. 45. cit. n. 132, licet est aliquarum
Religiofis confutato, in quibus de bonis Monasteriorum certa
partio pecuniarum, quod velitarium appellari solet, excusat Religiofis a pec-
cato proprietatis regulariter loquendo, quia talis confutatio
licet non habet falem tacite. Imò Joannes Cruz. l. c. 3.
dub. 2. ait cum Victoria, Lopez, & alii non peccare Religiofis
de bonis Monasteriorum, quod fine dubio licet est, ac debitu, ut advertit Lezana loc. cit. cum Navar. Sanchez, & alii in-
quit, quod confutato etiam aliquid retinendi, accipiendo, datur,
vel expendendi fine licentia Superiorum, quando est recep-
ta, & viget conscientiam ipsi, & excusat Religiofis a pec-
cato proprietatis regulariter loquendo, quia talis confutatio
licet non habet falem tacite. Imò Joannes Cruz. l. c. 3.
dub. 2. ait cum Victoria, Lopez, & alii non peccare Religiofis
de bonis Monasteriorum, quod fine dubio licet est, ac debitu, ut
non in communione deposito, damno, tamen animum habet
eas in communione de licentia Praelati, neque retineat eas in Cella
animo celandi Praelati, nam si Religiofis, quando fit scru-
tinio a Praelato, aliquid in Cella, vel alibi recentum celaret,
mortalis peccat ex genere; licet si res celata sit levis, pro-
babile sit tantum venialiter peccare, siquidem in istis precep-
tis, sicut, & cibis naturalibus, & positivis, quod ex suo genere
est peccatum mortale, ob levitatem materia, sit veniale. Quan-
vis enim aliqui putent in materia proprietatis non posse dari
materiali levem, propter quam solum venialiter peccetur, ut
Vivaldi, Pallarellus, Vandellus, & alii, opposita tamen sententia
longè probabilior est post crimen proprietatis quamvis ex
genere suo mortale, reddi veniale ex parvitate materie, ut di-
ctum est initio articuli, ita ut si Religiofis aliquid leve pos-
sideret, accipiendo, &c. fine licentia sui Superioris, solum
venialiter peccet, quod etiam docet Lezana c. 6. cit. n. 57. Hec
autem omni approbo cum prefatis Auctor. non ut abusibus
sancti praebant, sed ut timoratus conscientia Religiofis
confundantur, qui in predictis Monasteriis, ubi vita communis
ex ea observari neque, alter vivere non possunt.

42 Septimo convenientem tamem DD. omnes, quod si Prae-
lati subditum permittar, ut bona ex quacumque causa, vel titulo
provenientia in ius vanos, turpes, aut illicitos expendat, aut
superflua, pretiosa, ac statum suum excedentia, & dedecetia
peccantes, siquidem depositum, vel utrumque alioz, & duos
fratres singulo quoque anno per Conventum eligendos confer-
ventur, ex quibus submissis exhibentur, quoniam Religiofis ejus
necessitates expofabile videbantur, reliquias penes Eborium re-
manent, & arbitrio duorum ex tribus partibus Capitali, vel Con-
gregationis Provincialis singulis annis facienda erogentur. Et
idem infra in eodem cap. a nostris Constitutionibus præcipi-
tur ita. 8. de particularium Fratrum elemosynis, & quod qui
fecerunt attingantur, pecunia quoniam doliter acqui-
tas, seu largitas celando, seu malitiosus apud se, vel apud alios
retinendo, veluti propteriarum puniat; ex quo sequitur lo-
quendo de predictis Conventibus, & cibis adductis non esse
contra paupertatem, sed licetum quod ea que Religiofis pro-
picio labore, industria, aut donatione acquirunt, ipsi conce-
derantur ad usus necessarios, & honestos, ut docent, Azorius, Valen-
tia, Grafius, Lezana loc. cit. & plures alii. Hinc Faber no-
tificat dñp. cit. 5. num. 125. & sequent. deducit, habere aliquid
in particulari, ut peculium predictum, non repugnare vita
communi servatis tribus conditionibus. Prima, quod sit de rebus
necessariis, non superflua. Secunda, quod sit concessum iusta
de causa. Tertia, quod sit concessum à Superiori, & obser-
vantia enim depositi, & zarari, jam declarata, quoniam non sit to-
taliter conformis perfecta Communione; sed tamen prævia, &
proxima dispositio ad perfecta Communione introductio-
nem, qui Depositum ad hoc inventum est, ac institutum, ut
auctor a Religiofis suis fratribus, & administratio bonorum,
que ab eis habentur, & Monasterio incorporentur; sed quoniam
tam alium facti similes remaneant designata ad suble-
vantiam corrum necessitates, & hac ratione pecunia servate non
confundantur.

Magistrus Theolog. Moral.

Y 2